

OPERAČNÍ PROGRAM
ZIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti

Pro vodu,
vzduch a přírodu

TISKOVÁ ZPRÁVA

12. září 2013

**Zpráva o realizaci akce „Sanace lokality bývalé skládky a generátorovny
v Horní Bříze**

SANACE LOKALITY BÝVALÉ SKLÁDKY A GENERÁTOROVNY V HORNÍ BŘÍZE

Akceptační číslo projektu 09040164, číslo projektu: CZ.1.02/4.2.00/09.05459

OPERAČNÍ PROGRAM
ZIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti

Pro vodu,
vzduch a přírodu

Realizace projektu byla podpořena v rámci 11. Výzvy Operačního programu Životního prostředí v rámci prioritní osy 4 - Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží (FS), primární oblasti podpory 4.2 - Odstraňování starých ekologických zátěží.

Akce „Sanace lokality bývalé skládky a generátorovny v Horní Bříze“ byla v roce 2009 navržena z důvodu likvidace staré ekologické zátěže ve středu města Horní Břízy. Jednalo se o starou skládku odpadů, na kterou se v minulosti ukládaly především popel, škvára, odpad z keramické výroby a dehty. Dehty sem byly ukládány pravděpodobně od doby zahájení provozu generátorovny v roce 1924 do 70. let, kdy začalo jejich odvážení do chemických závodů v Litvínově. Druhou lokalitou sanačních prací byla bývalá generátorovna, jejíž součástí bylo dehtofenolové hospodářství.

Společnost Earth Tech CZ s.r.o. provedla v 06/2009 „Analýzu rizik areálů firmy LB IMMO, a.s. v Horní Bříze – na skládce odpadů a generátorovně“. Průzkumné práce a zpracování analýzy rizik byly provedeny podle metodik MŽP pro průzkumné práce a analýzy rizik. Vrtné práce byly provedené na přístupných místech posuzovaných lokalit. Některá místa přístupná nebyla, byly zde v době průzkumů skládky materiálů. Součástí průzkumných prací byl rovněž geofyzikální průzkum za účelem stanovení rozsahu dehtového jezírka v prostoru skládky a podzemních jímek v prostoru generátorovny. Analýza rizik také vycházela ze starých archivních materiálů areálu bývalého ZKZ Horní Bříza. Analýza rizik určila míru kontaminace, stanovila sanační limity a navrhla způsob likvidace staré ekologické zátěže jak na staré skládce, tak i v prostoru generátorovny.

Na podkladě výsledků Analýzy rizik, které byly schválené Ministerstvem životního prostředí ČR (MŽP), byla zpracovaná projektová dokumentace. Po schválení projektové dokumentace pak MŽP a

Státní fond životního prostředí (SFŽP) poskytl městu Horní Bříza dotaci na realizaci sanačních prací.

Sanační práce měly být provedené v rozsahu výsledku schválené Analýzy rizik a to jak v objemech likvidovaných odpadů, tak i na místech prokázané a ověřené kontaminace půdy v Horní Bříze.

Sanační práce byly s vybraným dodavatelem sanačních prací Sdružením SYNER – ELIOD zahájeny v květnu 2011. Do konce stavby, do června 2013 byl odvezený veškerý kontaminovaný materiál jak z bývalé generátorovny, tak i z bývalé skládky odpadů. Na místě bývalé skládky zůstaly pouze materiály, které splnily sanační limity a nemusely se tedy odvážet na skládku. Odběry vzorků na celé ploše sanačních prací bylo prokázáno slnění sanačních limitů.

Celkem bylo ze staré skládky odvezeno k řádné likvidaci 250 tis. tun odpadů, z toho 11 tis. tun zemin s dehty.

Celkové náklady akce byly plánovány ve výši 234 684 050,- Kč, z toho způsobilé výdaje byly ve výši 234 237 800,- Kč. Výše poskytnuté podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí byla stanovena ve výši 210 814 020,-Kč, což představuje celkem 90% způsobilých výdajů projektu. Částka ve výši 199 102 130,-Kč byla dotace z Fondu soudržnosti (85% ze způsobilých výdajů - dotace z evropských zdrojů) a částka ve výši 11 711 890,-Kč představuje dotaci ze Státního fondu životního prostředí ČR a státního rozpočtu České republiky (5% ze způsobilých výdajů projektu). Finanční podíl žadatele byl celkem ve výši 23 870 030,-Kč (10% ze způsobilých výdajů + 100% nezpůsobilých výdajů projektu). Na finančním podílu žadatele se podílí Plzeňský kraj částkou 13 057 106,78 Kč a fi. Lasselsberger s.r.o. částkou 8 000 000,-Kč.

V průběhu realizace díla Sanace lokality bývalé skládky a generátorovny v Horní Bříze došlo k nepředvídanému navýšení objemu zeminy s příměsí dehtu a zjištění dříve neidentifikovaných kontaminovaných betonových konstrukcí, jež bylo třeba odstranit. Tuto skutečnost nemohl objektivně nikdo předpokládat a to i přes to, že byl před zahájením prací zpracován podrobný inženýrsko-geologický průzkum, projektová dokumentace včetně rizikové analýzy a byly provedeny podrobné průzkumy a rešerše archivních materiálů. V objemu realizovaných sanačních prací souvisejících s projektem Sanace lokality bývalé skládky a generátorovny v Horní Bříze je velmi nepravděpodobné, i přes veškeré pečlivě realizované přípravné práce, 100% odhadnout rozsah zasažení území znečištěním a s odchylkami od původního rozsahu by se setkal jakýkoli dodavatel výše uvedeného díla. Vzniklé dodatečné práce nad rámce původní ceny díla budou hrazeny z vlastních zdrojů žadatele doplněné o příspěvek Plzeňského kraje ve výši 90% nákladů, však do maximální výše 10 000 000Kč. Dodatečné sanační práce prodloužily vlastní odkopávku zemin s příměsí dehtu celkem o tři měsíce. Předpokládané skutečné výdaje projektu budou maximálně ve výši 247.128.238 Kč.

Při dokončování likvidace odpadů z bývalé skládky byly hloubené odvodňovací rýhy podél železniční trati, při JZ okraji bývalé skládky - mimo prostor určený k sanaci. Při hloubení mělké rýhy byly zjištěné místa s výskytem dehtů v hloubce 0,3 – 0,5 m pod terénem, vždy se jednalo o tenké vrstvy dehtů v tloušťce cca 0,5 – 1,0 cm. Dehty byly pod zemí pevné a tuhé, po ohřátí na vzduchu ztekutěly a vytekly do rýhy. Celkem se tyto výrony dehtů ukázaly na cca 3 místech. Viditelné polohy dehtů a okolní kontaminované zeminu byly odtěženy a odvezeny k likvidaci, jednalo se o několik desítek tun zemin s dehty.

Pro ověření možného dalšího výskytu kontaminace v tomto území nechalo město Horní Bříza provést další průzkumné práce. Ty se soustředily na území mezi místním pozorovacím vrtem P-2 a odvodňovacím příkopem. Provedené sondy nezjistily u žádné z nich přítomnost dehtů ani kontaminace, která by nasvědčovala přítomnosti dehtů v jejich okolí. Nelze zcela vyloučit, že v prostoru mezi sondami se nemohou vyskytovat ojedinělé izolované polohy dehtů. Tyto polohy by však musely být značně plošně omezené a nepředstavovaly by riziko pro okolní životní prostředí.

Možnost jejich promývání do podloží je značně omezená výskytem jílovité polohy v hloubce 0,4 – 0,7 m p.t.

O tom, že zde nedochází k únikům kontaminace do mělké podzemní vody, svědčí výsledky analýzy vod z blízkého vrtu P-2. V případě uhlovodíků a fenolů, které jsou součástí dehtů, byly zjištěny koncentrace pod mezí měřitelnosti.

Průzkum v prostoru mezi příkopem a železniční tratí bude možné provést až po projednání se SŽDC Plzeň. V těchto místech jsou uloženy sdělovací drážní kabely a nelze tu odkopávat jakékoliv zeminy bez předchozích přeložek kabelů.

Po ukončení sanačních prací sdružením SYNER – ELIOD nechalo město Horní Bříza provést další ověření úspěšnosti sanačních prací. Byla provedená podle metodiky MŽP a SFŽP Aktualizace analýzy rizik a ta také potvrdila úspěšnost sanačních prací. Celkově lze tedy říci, že sanace prostoru bývalé skládky byla provedená dobře a byly splněny sanační limit tak, jak požaduje MŽP a SFŽP. Místa s výskytem dehtů mimo prostor skládky byly odtěžené a ani zde nejsou zjištěné místa s kontaminací. Sanační práce byly provedené úspěšně a splnily požadované cíle.

Město Horní Bříza

MĚSTO HORNÍ BŘÍZA
Třída 1. máje 300
330 12 Horní Bříza
- 1 -